

[Finansministeren.]

De 1,5 pct. af den seneste ejendomsværdi er fastsat under hensyntagen til resultaterne af en statistisk undersøgelse over driftsudgifterne i 1959 for 472 enfamilieshuse. Denne undersøgelse viste, at driftsudgifterne bortset fra prioritetsrenter og ejendomsskatter dengang androg ca. 1,4 pct. af ejendomsværdierne ved 12. almindelige vurdering.

Den nu foreslåede ordning vil ikke alene forenkle indkomstopgørelsen for en- og tofamiliehuse, der bebos af ejeren. Den vil antagelig tillige bevirke, at de pågældende husejere bliver mindre tilbøjelige til at afholde vedligeholdelsesudgifter, der ikke er påkrævede, idet der ikke er tvivl om, at den gældende ordning med fradragsret for faktisk afholdte vedligeholdelsesudgifter tilskynder mange husejere til at afholde vedligeholdelsesudgifter i videre omfang end nødvendigt. Der er derfor grund til at tro, at den nu foreslåede ordning vil bevirke, at arbejdskraft og materialer i et vist omfang vil blive overført fra vedligeholdelsesarbejder til nybyggeri.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om nedslag i skatteansættelsen for folkepensionister m. fl.*

Forslaget indeholder nogle ændringer i nedslagsreglerne for invalidepensionister, folkepensionister og andre ældre medborgere med små indkomster. Nedslagene gives i den skattepligtige indkomst og får derfor virkning for indkomstskatten både til stat og kommune. For skatteåret 1962-63 gives nedslag kun til personer med skattepligtige indkomster under den såkaldte maksimalindkomst, der andrager 8.000 kr., i hovedstadsområdet dog 8.200 kr. Nedslaget kan højst gives med 3.000 kr., og det kan ikke overstige forskellen mellem maksimalindkomsten og den skattepligtige indkomst.

Hvis disse nedslagsregler opretholdes og så for det kommende skatteår, vil mange folkepensionister, der kun har deres folkepension at leve af, få stigninger i kommuneskatten, fordi folkepensionen i 1962 har været højere end i 1961.

Dette er baggrunden for lovforslaget, hvorefter maksimalindkomsten fra skatteåret 1963-64 forhøjes til 9.000 kr. i alle landets kommuner, medens reglerne i øvrigt bevares uændret.

Hvis der ikke sker ændringer i den kommunale indkomstbeskatning fra skatteåret 1962-63 til skatteåret 1963-64, vil de ny nedslagsregler medføre, at de fleste personer, der ikke har anden indtægt end folkepensionen, stort set kommer til at betale samme indkomstskat for skatteåret 1963-64 som for indeværende skatteår.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede økonomiminister, for at han kan fremsætte den i går anmeldte redegørelse.

Økonomiministeren (Kjeld Philip): Siden den økonomiske årsoversigt sidst udkom, i marts i år, er der som bekendt blevet truffet vidtrækkende beslutninger vedrørende vort lands økonomiske politik; vi har fået vedtaget den generelle omsætningsafgift og truffet beslutning om begrænsninger i den offentlige bygge- og anlægsvirksomhed. På baggrund heraf har det forekommet ønskeligt at søge gennemført en fornyet vurdering af den samlede økonomiske udvikling. Det har forekommet regeringen så meget ønskeligere at gøre dette, som vi nu står over for at træffe andre vigtige bestemmelser af betydning for vor økonomi i 1963.

Der bør ikke her ved min forelæggelse af denne nye økonomiske oversigt — lige så lidt som tilfældet er i selve oversigten — lægges skjul på den betydelige usikkerhed, der knytter sig til vurderingen af udsigterne for 1963. For en række vigtige økonomiske størrelser for 1962 vil der først foreligge tal et par måneder ind i 1963, idet oplysninger på kvartals- eller månedsbasis savnes i adskillige tilfælde. Dette er en særlig svaghed i et år som 1962, hvor udviklingen ikke har været præget af samme kontinuitet, som tilfældet normalt er; det skyldes bl. a. virkningerne af sommerens indgreb, som nu er ved at slå igennem i vor økonomi.

[Økonomiministeren.]

Under åbningsdebatten den 17. oktober i år kunne jeg fra denne talerstol give en redegørelse for den økonomiske udvikling. Jeg skal søge at undgå at gentage, hvad jeg dengang sagde, og i det store og hele begrænse mig til nogle bemærkninger om de øjeblikkelige udviklingstendenser og til problemstillingen i det finansår, vi snart skal træffe vigtige dispositioner for.

Det omfattende forlig i juni tog sigte på at afdæmpe stigningstakten i den samlede efterspørgsel for at bringe denne i bedre overensstemmelse med væksten i produktionsmulighederne.

Undertiden er det hensigtsmæssigt at dele den samlede efterspørgsel som kommende fra fire forskellige kilder: fra det private forbrug, fra det offentliges køb af varer og tjenesteydelser, fra de private investeringer og fra eksporten. Forligets bestemmelser havde til hensigt at bringe udviklingen i de tre første størrelser noget bedre under kontrol. Herved skulle der samtidig blive plads for den udvidelse af eksporten, som er nødvendig, om vi skal klare vort valutariske problem.

I disse måneder, hvor højere indkomstskatter — som følge af udskrivningslovens forlængelse — og den almindelige omsætningskat slår igennem, oplever vi en samlet virkning, der indtil nu kun for en mindre dels vedkommende er blevet neutraliseret af dyrtidsreguleringen og for landbrugets vedkommende af de nye hjemmemarkedsordninger. Regnet i faste priser vil det private forbrug i indeværende vinterhalvår næppe overstige niveauet fra vinterhalvåret 1961-62.

Ikke blot det private forbrug blev begrænset; ved forliget blev tillige indgået aftaler om begrænsning af statens køb af vare- og tjenesteydelser såvel som i de offentlige anlægsgudgifter. Finansministeren vil om lidt komme ind på den vigtige rolle, som begrænsningen af stigningen i offentlige udgifter har spillet for vore bestræbelser for at stabilisere den økonomiske udvikling.

Ud over den afsvækkelse af virksomhedernes lyst til at udvide deres produktionsudstyr og lagre, som en bremse på forbruget medfører, har den højere rente, som vi har fået i den senere tid, nok lagt en dæm-

per på det private næringslivs lyst til at foretage investeringer.

Over for de tre af de fire nævnte grupper er der således ad forskellige veje gennem forligets bestemmelser lagt bånd på efterspørgslen.

Den nye økonomiske oversigt viser, at der i de seneste år — som venteligt er under en kraftig konjunkturopgang — er sket en noget hastigere vækst i investeringerne end i den samlede opsparring. Dette er sket til trods for, at den samlede opsparring er vokset ikke ubetydeligt. Den private opsparring har været i stadig vækst. Den statslige opsparring steg meget stærkt op til 1960, men det siden da skete — skat-tenedsættelserne og den stærke stigning i statens udgifter — har formindsket overskuddet på statsbudgettet væsentligt. Den oparbejdelse af et betydeligt overskud på drifts- og anlægsgudget, som vil finde sted i den resterende del af dette finansår, vil betyde en mærkbar forøgelse af statens bidrag til vor samlede opsparring og vil bidrage ikke uvæsentligt til på ny at skabe balance i vor økonomi.

Det efter vore forhold betydelige overskud på vare- og tjenestebalancen i 1957-58 er i de sidste to år blevet afløst af et betydeligt underskud. Dette er jo en naturlig konsekvens af, at vor samlede opsparring i disse år har været mindre end vor samlede investering. Trods en efter vore sædvaner stor lånoptagning i udlandet er vor valuta-beholdning i denne periode faldet på en urovækkende måde. Da en fortsættelse af forbruget af valutareserver ikke vil være ønskelig, og da lånoptagning i udlandet nok må holdes så nogenlunde på det nuværende niveau, og da en tilstrækkelig forøgelse af summen af privat og offentlig opsparring kræver tid, tvinges man til at drage den konklusion — som næsten ingen ønsker at drage — at på kort sigt er det for at opnå den nødvendige balance mellem investering og opsparring nødvendigt at bremse stigningen i investeringerne lidt.

Mest direkte er grebet ind over for investeringerne gennem de ved forliget gennemførte begrænsninger i igangsættelse af nyt byggeri og strækning af igangværende offentligt byggeri. Formålet hermed har været at sørge for, at igangsættelserne får et sådant omfang, at byggeriet inden for den

[Økonomiministeren.]

kapacitet, vi nu engang har, kan afvikles uden unødigt besvær. Det hidtil rådende misforhold mellem byggelysten og byggekapa- citeten har skabt en uligevægt på dette område, som har givet sig udslag i lønstigninger, der endda har forplantet sig til andre dele af arbejdsmarkedet.

Igangsættelsen af nyt offentligt byggeri har så godt som ikke fundet sted, idet tilladelser næsten udelukkende er blevet givet til nødarbejder, til arbejder, der som udbygning af el-værker, telekommunikations- systemet eller havne var nødvendiggjort af erhvervslivets ekspansion, eller til rene bagatelsager.

Samtidig hermed er dog industribyggeriet, der ikke er underkastet nogen regulering, og boligbyggeriet uden for de regulerede områder steget stærkere end forventet. Der er således endnu ikke indtruffet nogen større lettelse i efterspørgselspresset inden for bygge- og anlægsvirksomheden.

For kort tid siden har regeringen fastlagt en detaljeret rammeplan for det regulerede byggeri dækkende hele 1963. Formålet med således at planlægge for et længere tidsrum er at give bygherrer, entreprenører og håndværkere en sådan orientering om dispositionsmulighederne i det kommende år, at en rationel tilrettelæggelse af byggeriet kan gennemføres. Planen indebærer væsentlig færre igangsættelsestilladelser i første halvår af 1963 end i de to foregående år, således at man har grund til at vente, at man kan få afviklet den nuværende byggepukkel og dermed få byggetiden afkortet. I sidste halvdel af 1963 skulle påbegyndelserne stige til et niveau, der svarer til byggekapa- citeten, og som muliggør en hurtig afvikling af det igangsatte byggeri.

Man må herefter kunne fastslå, at der er lagt en sådan politik, at en genskabelse af balancen mellem det igangværende byggeri og vore muligheder for at færdiggøre det synes inden for rækkevidde i 1963.

Kun indirekte kan den økonomiske politik øve indflydelse på vor eksport.

Landbrugseksporten er i første række afhængig af de ofte uberegnelige omskiftelser i afsætningsforholdene på enkelte betydningsfulde markeder. Efter en meget ugunstig periode i andet halvår af 1961 har markederne rettet sig noget, således at land-

brugserhvervets nettovalutaindtjening i år tegner til at blive nogle få procent højere end i 1961. Afsætningsituationen i Vest- tyskland er imidlertid ret uoverskuelig som følge af de iværksatte eller planlagte land- brugsordninger inden for Det europæiske økonomiske Fællesskab.

Industrieksporten steg i første halvdel af 1962 lidt langsommere, end man havde kunnet håbe på baggrund af erfaringerne fra konjunkturopsvingets tidligere fase. Den danske eksport har nydt godt af den fortsatte internationale højkonjunktur og af afviklingen af restriktionerne på de vigtigste markeder inden for Den europæiske Fri- handelssammenslutning, EFTA; det forekommer derfor rimeligt at antage, at det stærke indenlandske efterspørgselspres her i landet og den dertil knyttede stigning i priser og omkostninger i denne periode har bidraget til at hæmme industrieksportens fremgang.

Hvorvidt omlægningen af den økonomi- ske politik i sommer allerede nu har haft mærkbare følger for industrieksporten, giver de foreliggende oplysninger ikke noget svar på. I betragtning af, at det danske omkostningsniveau endnu ikke er blevet stabili- seret, og at presset på arbejdsmarkedet her- hjemmefra først i de seneste måneder er begyndt at lette, er det nok for tidligt at vente sådanne følger. Men de eksportvirk- somheder, der hidtil har været hæmmet af mangel på arbejdskraft, skulle ikke ret meget længere være henvist til at afvise udenlandske ordrer af denne grund.

Med forliget blev de første nødvendige skridt til genoprettelsen af balancen mellem efterspørgsel og produktion taget. At be- grænse den samlede efterspørgsel eller nogle af dens bestanddele er jo ikke noget mål i sig selv, men i dette tilfælde et hensigts- mæssigt middel, hvis et godt grundlag for høj økonomisk vækst skal tilvejebringes.

De sidste måneder har været præget af ikke helt ubetydelige prisstigninger. Til- sammen forklarer omsen og forhøjelsen af landbrugspriserne 4 af de 5 points, hvormed det lønregulerende pristal steg fra juli til oktober. Hermed skulle formentlig hoved- parten af disse to loves virkninger på pri- serne være udtømt.

Alvorligere er det, at prisniveauet fortsat stiger også af andre årsager. I januar 1963

[Økonomiministeren.]

må det forventes, at detailpriserne for vare- og tjenesteydelser vil ligge 8-9 pct. højere end året før. Det er en endnu større stigning end i 1961, hvor årsagerne til stigningen dog delvis var andre. Dette er alvorligt i sig selv, men må yderligere give anledning til overvejelse, fordi januarpristallet ifølge de hidtidige overenskomstbestemmelser må påregnes at ville udløse i alt 2 og sandsynligvis 3 dyrtidsportioner, svarende til en forhøjelse på 5 pct. af lønmodtagerindkomsterne. Herved vil efterspørgselsbegrænsningen delvis blive neutraliseret, og eksport erhvervenes konkurrenceevne følgelig blive svækket.

Vi begynder nu at kunne danne os et overblik over lønudviklingen i 1962. Alt tyder på, at der i første halvår har fundet en ikke ubetydelig længlidning sted. Der er næppe udsigt til, at stigningen i de gennemsnitlige timefortjenester i 1962 vil blive mindre end 9-10 pct.

De i juni vedtagne efterspørgselsbegrænsende indgreb vil i de kommende måneder virke med deres fulde vægt, og vi kan gøre os håb om, at der vil indtræde en vis økonomisk stabilitet. Denne periode må anvendes til at træffe bestemmelse om, hvorledes vi bedst kan undgå faren for, at vor økonomiske stilling til foråret på ny undergår en yderligere væsentlig svækkelse.

Skal man søge at gøre sig problemstillingen for finansåret 1963-64 klar, er det rimeligt at begynde med at overveje de internationale konjunkturudsigter.

På dette område skal man nok være sig både for kritikløse forventninger om fortsat voldsom velstandsstigning, men også for pessimisternes tro på konjunkturtilbageslagernes uafvendelighed. Det karakteristiske ved vor tids internationale konjunkturer er vel først og fremmest de stadigt forbedrede muligheder for at påvirke og dermed stabilisere de internationale konjunkturer.

Jeg er netop kommet hjem fra det årlige ministermøde i OECD og har derfor et frisk indtryk af den internationale bedømmelse af fremtidsudsigterne.

Den økonomiske vækst i Vesteuropa og Nordamerika er i 1962 gået lidt — men også kun lidt — langsommere end ventet. Der er grund til at vente, at udviklingen

i 1963 vil komme til at ligge nogenlunde i forlængelse heraf, selv om der er tegn til en yderligere let afsvækkelse af stigningstempoet.

Den væsentlige grund til, at man kan nære en sådan jævnt optimistisk forventning, ligger dels i den betydning, næsten alle lande tildeler den høje økonomiske vækst og den fulde beskæftigelse ved tilrettelæggelse af deres politik, dels i, at man nu i højere grad end før forstår at beherske konjunkturerne og i højere grad er villig til at benytte midlerne, hvorved det kan lade sig gøre. Den nationale beslutsomhed underbygges væsentligt af det internationale samarbejde. Når andre lande er i hastig vækst, kan man selv lettere føre en ekspansiv økonomisk politik. Der er således en fælles interesse i at sikre en høj økonomisk vækst.

Mødet i OECD viste tydeligt, at den problemstilling, som dominerer den økonomiske stillingtagen i Vesteuropa, er omtrent den samme fra land til land. Overalt synes man at mærke en beskeden afsvækkelse af konjunkturerne, men endnu var der et sådant pres, at det var for tidligt at sætte ind med modforanstaltninger. Man kunne ikke undgå at få indtryk af, at man var beredt til hurtigt at anvende aktivitet fremmende foranstaltninger, om det senere skulle vise sig nødvendigt.

I lande som Holland, England, Frankrig m. v. har man ved indkomstpolitiske, skattepolitiske eller andre midler søgt at forhindre pengeindkomsterne i at løbe forud for produktionen, hvorved disse lande ikke blot sikrer den indenlandske stabilitet, men også deres egen konkurrenceevne. Vi har kun anledning til at hilse med glæde, at de andre lande gør deres til at stabilisere deres og dermed vestens økonomi. På den anden side må vi også gøre os klart, at jo stabilere de andres priser og omkostninger er, jo farligere er det for os, om vi lader vort omkostningsniveau stige hurtigt.

De forhandlinger om vilkårene for medlemskab i Det europæiske økonomiske Fællesskab, som England, Danmark, Norge og Irland har indledt, vil næppe kunne føres til afslutning på et sådant tidspunkt, at vor udenrigsøkonomiske stilling i 1963 bliver påvirket heraf. Derimod må

[Økonomiministeren.]

det i høj grad blive mærkbart, om der kan findes en løsning på de problemer, som gennemførelsen af Fællesskabets landbrugsordninger medfører. Lykkes det, må man vente en svag stigning i landbrugets nettovalutaindtjening.

For industrieksporten tyder den internationale konjunkturudvikling på ret stabile vilkår. Om vi bliver i stand til at udnytte mulighederne, afhænger af udviklingen i den indenlandske efterspørgsel og i omkostningsniveauet. Allerede den sandsynlige dyrtidsregulering til foråret vil bringe en lønstigning, der er omtrent på linje med udlandets. Kun under gunstige vilkår tør man gøre sig håb om, at den nuværende stigningstakt kan fastholdes.

Den samlede eksport skulle ved denne foreløbige vurdering kunne stige med 5-6 pct. i finansåret 1963-64 i forhold til den foregående 12 måneders periode. Væksten i de samlede valutaindtægter, hvori også indgår indtægter af tjenesteydelser og kapitalimport, vil næppe overstige 5 pct.

Skal vi undgå en fornyet forværring af valutastillingen, sætter denne vækst i vor indtjeningsevne en overgrænse for den samlede ekspansion i vor økonomi. Efter vore erfaringer muliggør en så beskeden vækst kun et par procents forøgelse i den samlede aktivitet; det er en noget langsommere vækst, end den vi har vænnet os til i de senere år. I betragtning af tilgangen af ny arbejdskraft og de forventede produktivitetstremskridt må en sådan produktionsstigning kunne opnås uden en uønsket belastning af vort arbejdsmarked.

Kan man nu gøre sig håb om, at den faktiske stigning i forbrug, investeringer og offentlige udgifter vil holde sig inden for denne grænse? Oplysninger, der kan danne et pålideligt grundlag for en sådan bedømmelse, foreligger for øjeblikket kun om statens udgifter og om byggeriet. Finansministeren vil i sin tale komme ind på de økonomiske virkninger af finansloven for 1963-64. Selv har jeg allerede omtalt de dispositioner til en stabilisering af byggeriet, som regeringen har truffet.

Så vidt man kan se i dag, vil der næppe fra erhvervslivets investeringer udgå tendenser, der kan forrykke den økonomiske balance. Man må nærmest vente en sta-

bilisering på det nuværende høje niveau. Skulle der hen på foråret indtræde en stærk opgang i det private forbrug, vil det dog selvsagt kunne fremkalde forøgede investeringer. Udviklingen i forbrugsefterspørgslen bliver det altafgørende hjemlige økonomiske spørgsmål i 1963-64.

I overensstemmelse med juniforliget indeholder det fremsatte udskrivningslovsforslag forslag om betydelige nedsættelser af den direkte beskatning.

Sammen med den forventede dyrtidsregulering og de nye overenskomster vil dette blive af afgørende betydning for den økonomiske udvikling i de kommende år. En ny indkomstbølge med påfølgende svækkelse af konkurrenceevnen såvel på eksportmarkederne som på vort stadig mere åbne hjemmemarked må forekomme urovækkende i en situation, hvor det allerede kan blive et problem at bevare den høje beskæftigelsesgrad, vi har vænnet os til.

Vor økonomiske fremgang afhænger af væksten i vore løbende valutaindtægter. Store omkostningsstigninger nu vil forstærke den beklagelige tendens, som disse indtægter har til at vokse langsommere, end hensynet til den fulde udnyttelse af produktionsmidlerne her i landet gør det påkrævet. Derfor er det påtrængende nødvendigt, at de fordelingsmæssige problemer, der melder sig i de kommende måneder, løses på en sådan måde, at der ikke på ny kommer skred i priser og omkostninger.

Gennem årtier har vi i Danmark lidt under, at stor aktivitet udløste et for stort valutaforbrug. Vi har derfor ofte stået over for et vanskeligt valg mellem den aktivitet, vi gerne så, eller den valutabalance, vi også ønskede. Oftest har omstændighederne tvunget os til at måtte affinde os med en lavere aktivitet end den, vi ønskede. Årene 1957-60 er kommet til at indtage en særstilling, idet vi da under et meget stabilt omkostningsniveau på én gang nærmede os maksimal aktivitet og havde stigende valuta-reserver. Vi synes nu på vej tilbage til vor normale, mindre behagelige problemstilling.

Den økonomiske politiks vanskelige kunst er at finde frem til det niveau for indkomster og omkostninger, for opsparing, investering og forbrug, som muliggør at forene fuld beskæftigelse og høj økonomisk vækst med balance over for udlandet.

Formanden: Ligeledes uden for dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede finansminister, for at han kan fremsætte finanslovforslaget og forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1963-64.

Finansministeren (Poul Hansen): Hermed skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1963 til 31. marts 1964 og

forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1963-64.

Samtidig med disse forslag er der nu af økonomiministeren forelagt en revideret økonomisk oversigt, således at det høje ting derigennem er gjort bekendt med regeringens syn på den økonomiske situation. Jeg skal derfor i hovedsagen begrænse min redegørelse til den finansielle stilling og de synspunkter, som regeringen har anlagt på statens budgetpolitik i lyset af den almindelige økonomiske stilling.

Det vil være rimeligt først at fremsætte nogle få bemærkninger om statsfinanserne i 1961-62, hvor vi oplevede et voldsomt omsving i den finansielle stilling. Udgifterne steg på et enkelt år med 25 pct. med det resultat, at overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet, der i årene forud havde været omkring 1 milliard kr., blev reduceret til et par hundrede millioner kroner, og det hidtidige kasseoverskud blev afløst af et kasseunderskud på næsten ½ milliard kr.

Jeg skal ikke gå nærmere ind på de forhold, som førte til denne udvikling, men vil nøjes med at sige, at det fra efteråret i fjor stod klart for alle, at den danske økonomi blev præget af inflatoriske kræfter med prisstigninger og tab af valuta til følge, samt at forringelsen af den statsfinansielle stilling havde været en medvirkende årsag hertil, hvorfor der måtte sættes ind for at rette op herpå.

De første bestræbelser i denne retning var de afgifts- og takstforhøjelser, der gennemførtes sidste vinter, og som i alt beløb sig til ca. 300 mill. kr. årlig. Derefter fulgte beslutningen om at vedtage udskrivningsloven med uændrede satser, hvilket betød

en merindtægt på 800 mill. kr. for et helt skatteår.

Endelig kom efter de meget langvarige forhandlinger i foråret juniforliget, hvorved der opnåedes bred enighed om en væsentlig styrkelse af den finansielle stilling gennem nye skatter og begrænsninger i statens udgifter. Målsætningen var at nå et overskud på drifts- og anlægsbudgettet på næsten 1 milliard kr. og et kasseoverskud på omkring ½ milliard kr. i indeværende finansår.

Hvorledes er stillingen så i dag, da vi har passeret den første halvdel af finansåret?

Om udviklingen i statsindtægterne kan jeg sige, at indtægten ved den direkte beskatning ser ud til at ville nå de forudsatte beløb. Vi har også nu fået de første antydninger af, på hvilket niveau provenuet af den nye engrosomsætningsafgift vil ligge. Der er ikke mange erfaringer at bygge på med hensyn til sæsonforløb o. s. v., men der synes at være udsigt til, at indtægten ved denne afgift kan nå det forventede omfang. Endelig er der spørgsmålet om alle de øvrige forbrugsafgifter, som jo til syvende og sidst er den største indtægtspost. Her er usikkerheden noget større. Vi ved, at der har været kraftig stigning i indtægten af disse afgifter i den første del af finansåret, men en af årsagerne hertil var netop den indkøbsbølge, som omsens gennemførelse udløste. Omsætningen har på nogle områder givet efter siden da. Det er vel derfor i dag lidt usikkert, om vi på dette felt kan nå helt op på det forventede provenu.

Regeringen tilkendegav i juni, at den havde til hensigt at holde statens drifts- og anlægsudgifter inden for det beløb på noget over 8½ milliard kr., som dannede basis for forliget.

Det ligger regeringen stærkt på sinde at holde denne grænse, og der er udfoldet stærke bestræbelser herpå. For det første er der praktisk taget ikke fremsat nye udgiftkrævende lovforslag; for det andet er der vist stærk tilbageholdenhed over for tillægsbevillinger. I øvrigt blev det straks efter forliget pålagt alle styrelser at holde igen på udgifterne, og der er derudover i løbet af efteråret administrativt sket en fornyet kritisk gennemgang af finanslovens bevillinger med henblik på at opnå besparelser.